

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՄԱՐԶ

ՆՈՐ ԱՐԹԻԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2017-21ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

Մշակվել է համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական կարգով գործող ՀՀԶԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից

Ներկայացվել է համայնքի ղեկավար՝ Թաթուլ Գրիգորյանի կողմից

Հաստատվել է համայնքի ավագանու 20.12.2016թ-ի թիվ 29 որոշմամբ

ՆՈՐ ԱՐԹԻԿ 2016Թ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Արագածոտնի մարզի Նոր Արթիկ գյուղական համայնքի 2017-21թթ-ի զարգացման հնգամյա ծրագիրը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով „Տեղական ինքնակառավարման մասին „ ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորությունները, նրանց գործունեության բնագավառում /ոլորտում/, համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքը:

Հնգամյա ծրագիրը մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- Համայնքի ֆինանսական կարողությունը,
- Համայնքի բնակչության թվաքանակը,
- Համայնքում առկա ենթակառուցվածքները և մատուցվող ծառայությունները,
- Համայնքում առկա վտանգները /ռիսկերը/

Առաջիկա 5 տարիների համար համայնքի զարգացման տեսակն է՝ համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող բնակավայր :

- Հիմնվելով համայնքում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա կարելի է արձանագրել համայնքում առկա ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրներ:
- Համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր,
- Ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցներն անբարեկարգ վիճակում են, չունեն արտաքին /գիշերային/ լուսավորության համակարգ,
- Համայնքը չունի գյուղատնտեսական հողերի ոռոգման համակարգ,
- Համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտդրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու հարցում,
- Համայնքի դպրոցի և մշակույթի շենքերը կարիք ունեն վերանորոգման,
- Համայնքում առկա է զազամատակարարման ներքին ցանցի ավելացման խնդիր:
- Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիրը դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց: Համայնքի ղեկավարին կից գործող խորհրդակցական մարմիններ՝ ՀՀՀԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը, փաստաթղթերը մշակելիս ուշադրություն է դարձրել

,որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային գործողության մեջ դրված զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների , քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխընթերցում ՀՀԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցության դրանց լուծման գործում:

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1 Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Նոր Արթիկ գյուղը հիմնադրվել է 1890թ-ին: Գյուղի բնակիչները հիմնականում նախկին կարսեցիներ են , կան նաև Ախուրյանի շրջանի Իլլի և Զաջուռ գյուղերից եկածներ:

Գյուղը գտնվում է Արագածոտն մարզի արևմտյան մասում , ծովի մակերևույթից 1550մ բարձրության վրա : Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է , ամառը զով : Գյուղում հաճախակի են չորային տարիները ,որից հիմնականում տուժում են գյուղատնտեսական աշխատանքները :

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 2227.9հա, հեռավորությունը մայրաքաղաքից՝ 91կմ , մարզկենտրոնից՝ 70 կմ , Թալին տարածաշրջանային կենտրոնից՝ 20կմ :

Համայնքն իր վարչական սահմաններով սահմանակից է Շիրակի մարզի Բագրավան և Հայկաձոր համայնքներին, Արագածոտն մարզի Սուսեր, Սորիկ, Թլիկ համայնքներին:

Համայնքի բնակչության թիվը կազմում է 541մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 286 և կանայք՝ 255 : Բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմն այսպիսին է

- . 0---6 տարեկան -44 մարդ
- . 7---17 տարեկան - 65 մարդ
- . 18---63 տարեկան - 389մարդ
- . 64 և ավելի տարեկան-43 մարդ
- . տնային տնտեսությունների թիվը -133

2.2 Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

Համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն կազմում է դրամ: Ընդհանուր
եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը կազմում է 32 տոկոս:

Համայնքի գյուղացիական տնտեսությունները հիմնականում զբաղվում են հացահատիկային և անասնապահական մթերքների արտադրությամբ:

Համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության հողերը չեն ոռոգվում, այդ պատճառով համայնքի բնակիչները հողագործությունից մեծ եկամուտներ ճի կարողանում ստանալ:

Անասնապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու, համայնքի բնակիչները ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում: Գյուղ մթերքների սպառման հիմնական շուկանները Գյումիր և Երևան քաղաքներն: Կապված մթերքների իրացումն շուկանների հեռավորության, ճանապարհների անմխիթար վիճակի հետ, համայնքի բնակիչները գերադասում են արտադրանքն իրացնել տեղում փոխանակության միջոցով: 2015թ-ի ընթացքում համայնքում արտադրվել է կաթ -22500լ, միս տավարի – 5.500 կգ, միս մանրի /ոչխար/-6000 կգ, միս խոզի- 5000 կգ, ձու -350000հատ, մեղր 700կգ:

Համայնքում արդյունաբերական ձեռնարկություններ չկան :

Համայնքում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց , որտեղ սովորում են 62 աշակերտ:

Համայնքից աստիճանական արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որը վերջին տարիներին անհնդատ նվազում է : Դպրոցում աշխատում են 27 աշխատող, որոնցից 21-ը մանկավարժ են : Դպրոցի շենքը վերանորոգման կարիք ունի : Դպրոցի շենքը նախատեսված է 300 աշակերտի համար: Համայնքում գործում է բուժկետ՝ 2 աշխատողով:

Բուժկետը բարվոք վիճակում է , շենքը 2007թ-ին վերանորոգվել է և կահավորվել, համայնքում ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը մղված է հետին պլան, չկան խաղ հրապարակներ, ֆուտբոլի դաշտը գտնվում է անմխիթար վիճակում:

Համայնքում զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող բնական , պատմական և մշակութային հուշարձաններ չկան: Համայնքն ունի մշակույթի տուն, 780 կմ մակերեսով, այն ունի մեծ և փոքր դահլիճներ:

Մշակութային կյանքը համայնքում վերջին տարիներին դրական շարժ է արձանագրել: Համայնքի գրադարանը տեղավորված է մշակույթի տան սենյակներից մեկում, լավ կահավորված է , ունի մոտ 5000 կտոր գրականություն:

Համայնքի թվով 23 ընտանիքներ գրանցված է ընտանեական նպաստների համակարգում, դրանից մեծանում է արտագնա աշխատանքի մեկնողների թիվը, ավելանում է գործազրկության մակարդակը:

2.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Աթագածոտնի մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Համայնքում իրականացվող ծրագրերից կարելի է նշել

-համայնքում գյուղատնտեսության զարգացած՝

պարարտանյութերի,թունաքիմիկատների, սերմացուի ձեռք բերում,գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով /երկարաժամկետ վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման խորհրդատվության ու

Աջակցության և այլ ուղղություններով,

-աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն

իրազեկում,համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և

իրականացում,կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

-առողջապահության ր սոցիալական պաշտպանության ոլորտում բնակչության

հանրային ծառայությանների մատուցում պետական պատվերի ոլորտներում,

-հանրակրթության ոլորտում աջակցություն համայնքի միջնակարգ դպրոցի շենքի պահպանման, ջեռուցման, ներքին հարդարման հարցերում:

:

2.4 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումներ

Վերլուծելով համայնքի 2015-2016թթ բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները /աղյուսակ 2 /,կարելի է տեսնել , որ համայնքի 2015թ-ի բյուջեի փաստացի կատարողական ընդհանուր մուտքերը՝ 10283,3 հազար դրամ, 2016թ-ին աճել են 8,4 տոկոսով և կազմել 1844,4 հազար դրամ: Դա հիմնականում պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ 2016թ-ին համայնքը ՀՀ պետական բյուջեի ից տրամադրվող դոտացիան աճել է 9,3 տոկոսով: Պետք նկատել նաև այն, որ համայնքի սեփական փաստացի եկամուտները 2015թ-ին կազմել են 3560,6 հազար սրամ, այնինչ 2016թ-ին 3795,4 հազար դրամ կամ աճել են 9,4 տոկոսով:

Վերլուծելով համայնքի 2015թ-ի փաստացի մուտքերի մեջ,տեսնում ենք ,որ սեփական մուտքերի /հարկեր և տուրքեր,այլ եկամուտներ/ տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է ընդամենը 34,6 տոկոս, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների /պետական

բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիա / տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է 72,3 տոկոս: Սա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի մուտքերի ճնշող մեծամասնությունը ստացվում է ՀՀ պետական բյուջեի ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ուղությամբ, այսինքն համայնքը մեծ կախվածության մեջ է գտնվում ՀՀ պետական բյուջեից:

Կատարելով համայնքի 2017-21թթ բյուջեների կանխատեսումները՝ պետք է հաշվի առնել երկու հանգամանք: Առաջին նախորդ տարիներին համայնքի բյուջեում սեփական եկամուտների հավաքագրման աճ է արձանագրվել: Եվ երկրորդ, յուրաքանչյուր տարի որոշակի չափով աճել են նաև պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները: ?տես աղյուսակ 2 /

Աղյուսակ 2 . Համայնքի 2015-2016թթ.բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթթ.բյուջեի մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ փաստ.	2016թ Նախ.	2017թ Նախ.	2018թ Կանխ.	2019թ կանխ	2020թ Կանխ.	2021թ Կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Բյուջետային մուտքեր՝ ընդամենը Ընդա./1+2+3/	10283,3	12118,4	12213,4	12986,4	13431,4	13581,4	13581,4
1.	Ընդամենը եկամուտներ/1+2+3/	10283,3	12118,4	12213,4	12986,4	13431,4	13581,4	13581,4
1.	Հարկեր և տուրքեր	2983,3	3086,4	3181,4	3331,4	3331,4	3431,4	3431,4
1.1	Գույքային հարկ. Աննշարժ գ-ց	2187,3	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար		16,2	16,2	16,2	16,2	16,2	16,2

	Հողի հարկ	2187,3	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5
1.2	Գույքային հարկերայլգույքից	796,0	883,7	978,7	1128,7	1128,7	1228,7	1228,7	1228,7
	Գույքահարկ փոխադրամիջ Ոցների համար	796,0	883,7	978,7	1128,7	1128,7	1228,7	1228,7	1228,7
1.3	Ապրանքների օգտագործ-ն կամ գործ-ն իրականաց-ն								
2.	Պաշտոնական դրամաշնորհներ	6722.7	8332.0	8332.0	89150.0	9360.0	9360.0	9360.0	9360.0
3.	Այլ եկամուտներ	577.3	700.0	700.0	740.0	740.0	800.0	800.0	800.0
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ								
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձ-ն վճարներ	577.3	700.0	700.0	740.0	740.0	800.0	800.0	800.0

Համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարն այդ տարվա վերջին բյուջեում և որքան գումար կմնա կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջահերթությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և սահմանում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթագրման հնարավորությունների ներկայացում:

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայումս արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարություններից և առաջիկա չորս տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, ՀՀԶԾ –ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից քննարկվել և տրվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը /աղյուսակ / ընդգրկելու համայնքի 2017-21թթ ՀՀԶԾ-ում :

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը/ հազար դրամ/
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	8052.0
2.	Արտավայրերի ջրարբիացում	65000.0
3.	Ոչ ավանդական բույսերի արտադրության արժեչության զարգացում	7210.0
4.	Ոռոգման ցանցի անցկացում	5000.0
5.	Կաթի ընդունման կետի ստեղծում և հետագայում կաթի մշակում	5000.0
6.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	2000.0

Աղյուսակ 2017-21թթ ՀՀԶԾ-ում ընդգրկվելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը.

Առաջարկվող ծրագրերի առանձնահատկությունները որոշելու նպատակով, ՀՀԶԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները՝

- Հանրության աջակցությունը,
- Ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա,
- Համայնքի կարողությունների հզորացում,
- Բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված չափանիշները որոշվել են վերևում առաջարկված համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունները /աղյուսակ 4/

Աղյուսակ 4. Համայնքի ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշում

Հ /հ	Ծրագրի անվանում	Ծրագրի մոտավոր արժե	Գնահատման չափանիշները / 0-10 բալ/					Ծրագրի առաջնահորթունը
			Հանրության աջակցու	Ազդեցություն Արտագ	Համայնքի կարողությունների	Բնակչու թյան սոցիալտնտե	Ընդամ ենը	

		քը	թյունը	աղթի կանխմ ան վրա	հզորացում	սական բարելավում		
1	Համայնքի աշխատա կազմի պահպանո ւմ	8052. 0	0	0	0	0	0	1
2.	Արտավա յրերի ջրարբիաց ում	6500 0.0	9	4	7	8	28	2
3 .	Ոչ ավանդակ ան բույսերի արտադրո ւթյան արժեքներ ի զարգացու մ	7210. 0	9	3	6	7	25	3
4	Ոռոգման ցանցերի անցկացու մ	5000. 0	8	3	7	7	25	4
5 .	Կաթի ընդունմա ն կետի ստեղծում	5000. 0	5	3	6	6	20	5
6 .	Փողոցներ ի արտաքին լուսավորու թյան համակար գի անցկացու մ	2000. 0	9	3	5	3	20	6

2.5 Հարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Համայնքը հիմնականում զբաղվում է գյուղատնտեսական մթերքների արտադրությամբ: Բոստանագործության ճյուղում արտադրվում է հացահատիկ, չունենալով ոռոգման ջուր համայնքի բնակիչները չեն կարողանում զբաղվել նաև բոստանային կուլտուրաների մշակման աշխատանքներ, չնայած այն բանին, որ համայնքը մինչև 90-ական թվականներին ունեցել է ոռոգման ջուր: Անասնապահության բնագավառում արտադրվում է միս, կաթ, ձու, բուրդ, մեղր: Գյուղի զարգացման խնդիրներն են

- Գյուղացիների հողերի չոռոգելը,
- Միջհամայնքային ճանապարհների անմխիթար վիճակը,
- Գյուղ մթերքների իրացման խնդիրները:

2.6 Համայնքի ուժեղ կողմերը

- Համայնքի համեմատաբար բարենպաստ կլիման,
- Համայնքում միջնակարգ դպրոցի գործերը,
- Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը,
- Հողերի մեխանիկական լավ կողմ և բարձր բերիություն,
- Մթերքների բարձր որակ,
- Անասնապահության զարգացման հեռանկարային հնարավորություն
- Բավարար քանակությամբ գյուղ գործիքների և մեքենաների առկայությունը,
- Խմելու ջրի կանոնավոր մատակարարումը

Համայնքի թույլ կողմերը

- Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակը
- Ծնելիության նվազումը կապված սոցիալ տնտեսական պայմաններից
- Հողերի անջիղիության պատճառով գյուղացու եկամուտների նվազում
- Համայնքում արտաքին գիշերային լուսավորության համակարգի բացակայությունը
- Համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքները իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու բազմաբնույթ խնդիրների ու դժվարությունների առկայությունը
- Համայնքում աշխատատեղերի խիստ պակասը գործազրկության բարձր մակարդակը,

Համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները

- Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհեռանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը

- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը այլ երկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը
- Աղբավայրի բացակայության պատճառով համայնքի տարածքում բնության ու շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը

Համայնքի զարգացման հիմնական հնարավորությունները

- Մեծ աշխատաուժի առկայությունը
- Տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ միջհամայնքային համագործակցություն ծավալելու դեպքում հնարավոր կլինի լուծել ընդհանուր աղբավայր ունենալու և շահագործելու հարցը. Բոլոր այդ համայնքներում պատշաճ մակարդակով կազմակերպել աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը
- Մշակույթի տան վերանորոգումը մեծապես կնպաստի համայնքի մշակույթային կյանքի ակտիվացմանը:

3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

3.1 Համայնքի զարգացման տեսակները

Համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր , բնակչության համար բավարար կեսամակարդակներ ունեցող բնակավայր: Սահմանված տեսականին հասնելու համար համայնքի ռազմավարությունն է՝

- Համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում, տեղում մթերքների վերամշակման պայմանների ստեղծում՝ անասնազվիսաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- Համայնքի բնակչության սոցիալ- տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների /ջրամատակարարում և ջրահեռացում ,գազամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում,տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական հանրակրթություն,մշակույթ և սպորտ ևայլն/ շրջանակի աստիճանական ընդլայնացնել և որակի բարձրացման միջոցով,
- Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բարելավում:

3.2 Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

Համայնքի զարգացման կենսական նպատակներն են

- Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում ևբարելավում, համայնքի ենթակառուցվածքների ընդլայնացման և զարգացման միջոցով,
- Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում և լուսավորում,

- Համայնքում գյուղատնտեսության / հողագործության, անասնապահության/ զարգացումն ամերձների, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- Համայնքի դպրոցական հանրակրթության պայմանների բարելավում՝ միջնակարգ դպրոցի շենքի նորոգման միջոցով:
- Համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցում ամբողջ տարվա ընթացքում՝ համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների /գյուղապետարան, գրադարան, բուժկետ/ շենքերի ջեռուցումը ապահովելու միջոցով:

2.4 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումներ

Վերլուծելով համայնքի 2015-2016թթ բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները /աղյուսակ 2 /, կարելի է տեսնել, որ համայնքի 2015թ-ի բյուջեի փաստացի կատարողական ընդհանուր մուտքերը՝ 10283,3 հազար դրամ, 2016թ-ին աճել են 8,4 տոկոսով և կազմել 1844,4 հազար դրամ: Դա հիմնականում պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ 2016թ-ին համայնքը ՀՀ պետական բյուջեի ից տրամադրվող դոտացիան աճել է 9,3 տոկոսով: Պետք նկատել նաև այն, որ համայնքի սեփական փաստացի եկամուտները 2015թ-ին կազմել են 3560,6 հազար սրամ, այնինչ 2016թ-ին 3795,4 հազար դրամ կամ աճել են 9,4 տոկոսով:

Վերլուծելով համայնքի 2015թ-ի փաստացի մուտքերի մեջ, տեսնում ենք, որ սեփական մուտքերի /հարկեր և տուրքեր, այլ եկամուտներ/ տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է ընդամենը 34,6 տոկոս, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների /պետական

բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիա / տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է 72,3 տոկոս: Սա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի մուտքերի ճնշող մեծամասնությունը ստացվում է ՀՀ պետական բյուջեի ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ուղությամբ, այսինքն համայնքը մեծ կախվածության մեջ է գտնվում ՀՀ պետական բյուջեից:

Կատարելով համայնքի 2017-21թթ բյուջեների կանխատեսումները՝ պետք է հաշվի առնել երկու հանգամանք: Առաջին նախորդ տարիներին համայնքի բյուջեում սեփական եկամուտների հավաքագրման աճ է արձանագրվել: Եվ երկրորդ, յուրաքանչյուր տարի որոշակի չափով աճել են նաև պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները: ?տես աղյուսակ 2 /

Աղյուսակ 2 . Համայնքի 2015-2016թթ.բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ.բյուջեի մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ փաստ.	2016թ Նախ.	2017թ Նախ.	2018թ Կանխ.	2019թ կանխ	2020թ Կանխ.	2021թ Կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Բյուջետային մուտքեր՝ ընդամենը Ընդա./1+2+3/	10283,3	12118,4	12213,4	12986,4	13431,4	13581,4	13581,4
1.	Ընդամենը եկամուտներ/1+2+3/	10283,3	12118,4	12213,4	12986,4	13431,4	13581,4	13581,4
1.	Հարկեր և տուրքեր	2983,3	3086,4	3181,4	3331,4	3331,4	3431,4	3431,4
1.1	Գույքային հարկ. Աննշարժ գ-ց	2187,3	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար		16,2	16,2	16,2	16,2	16,2	16,2

	Հողի հարկ	2187,3	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5	2186,5
1.2	Գույքային հարկերայլգույքից	796,0	883,7	978,7	1128,7	1128,7	1228,7	1228,7
	Գույքահարկ փոխադրամիջ Ոցների համար	796,0	883,7	978,7	1128,7	1128,7	1228,7	1228,7
1.3	Ապրանքների օգտագործ-ն կամ գործ-ն իրականաց-ն							
2.	Պաշտոնական դրամաշնորհներ	6722.7	8332.0	8332.0	89150.0	9360.0	9360.0	9360.0
3.	Այլ եկամուտներ	577.3	700.0	700.0	740.0	740.0	800.0	800.0
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ							
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձ-ն վճարներ	577.3	700.0	700.0	740.0	740.0	800.0	800.0

Համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարն այդ տարվա վերջին բյուջեում և որքան գումար կմնա կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջադեպությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և սահմանում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթագրման հնարավորությունների ներկայացում:

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայումս արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարություններից և առաջիկա չորս տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, ՀՀԶԾ –ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից քննարկվել և տրվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը /աղյուսակ / ընդգրկելու համայնքի 2017-21թթ ՀՀԶԾ-ում :

Աղյուսակ 2017-21թթ ՀՀՀԾ-ում ընդգրկվելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը.

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը/ հազար դրամ/
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	8052.0
2.	Արտավայրերի ջրարբիացում	65000.0
3.	Ոչ ավանդական բույսերի արտադրության արժեչությանի զարգացում	7210.0
4.	Ոռոգման ցանցի անցկացում	5000.0
5.	Կաթի ընդունման կետի ստեղծում և հետագայում կաթի մշակում	5000.0
6.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	2000.0 .

Առաջարկվող ծրագրերի առանձնահատկությունները որոշելու նպատակով, ՀՀՀԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները՝

- Հանրության աջակցությունը,
- Ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա,
- Համայնքի կարողությունների հզորացում,
- Բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված չափանիշները որոշվել են վերևում առաջարկված համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունները /աղյուսակ 4/

Աղյուսակ 4. Համայնքի ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշում

Հ /հ	Ծրագրի անվանում	Ծրագ րի մոտա վոր արժե քը	Գնահատման չափանիշները / 0-10 բալ/					Ծրագրի առաջնա հոթու նը
			Հանրությ ան աջակցու թյունը	Ազդեցու թյուն Արտագ աղթի կանխմ ան վրա	Համայնքի կարողությո ւնների հզորացում	Բնակչու Թյան սոցիալտնտե սական բարելավում	Ընդամ ենը	

1	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	8052.0	0	0	0	0	0	1
2.	Արտավայրերի ջրարբիացում	65000.0	9	4	7	8	28	2
3	Ոչ ավանդական բույսերի արտադրության արժեքների զարգացում	7210.0	9	3	6	7	25	3
4	Ոռոգման ցանցերի անցկացում	5000.0	8	3	7	7	25	4
5	Կաթի ընդունման կետի ստեղծում	5000.0	5	3	6	6	20	5
6	Փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	2000.0	9	3	5	3	20	6

Համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծրագիրը նախքին տարիներին մշտապես իրականացվել են և առաջիկայում ևս նույնությամբ իրականացվելու են, դրանք համարվում են համայնքի ամենաառաջնահերթ ծրագիրը և ձևակերպվելու են համայնքի տարեկան բյուջեների շրջանակում համապատասխան ծախսային նախահաշիվներով, այդ պատճառով ՀՀԶԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

ստորև ներկայացվում են ՀՀԶԾ-ում ներառվող ոլորտային մնացած 5 ծրագրերի ձևակերպումներն

ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

ԾՐԱԳԻՐ 3

Բուսաբուծություն
/ոլորտի անվանումը/

Ոչ ավանդական բույսերի արտադրության զարգացում
/ Ծրագրի անվանումը /

Նոր Արթիկ համայնքապետարան

Ծրագրի հայտը ներկայացնել կազմակերպությանը

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 7210.0 հազար դրամ

Ծրագրի հիմնավորումը և նպատակը

Համայնքում ոչ ավանդական բույսերի /սիսեռ, հաճար, կտավատ / մշակությունը կնպաստի բնակչության ավելացմանը և մշակաբույսերի տեղայնացմանը:

Ծրագրի խնդիրները

1. Մինչև 2018 թ –ի մարտի 25-ը ձեռք բերել սիսեռի, հաճարի, կտավատի բարձրորակ սերմեր
2. Մինչև 2018թ-ի ապրիլի 15-ը իրականացնել հողի նախապատրաստական աշխատանքները:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույց

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը և գոնծողությունները	2018թ ամիսները											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ձեռք բերել բարձրորակ սերմեր												
2.	Հողի նախապատրաստական աշխատանքներ			----									
3.	Ցանկ				----								
	բերքահավաք					----							

ԾՐԱԳԻՐ 4

Տնտեսական հարաբերություններ: Ոռոգում

/ ոլորտի անվանումը /

Ոռոգման ցանցի նորոգում

/ Ծրագրի անվանումը/

Նոր Արթիկի համայնքապետարան

/Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կան խումբը /

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 5000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գտնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում
- Սպասարկում
- Ընթացիկ աշխատանքներ
- Գույքի ձեռքբերում
- Վերանորոգում
- Ընդլայնում
- Փոխարինում
- Նորը

Ծրագրի հիմնավորումը

Մինչև 1990թ-ը համայնքը Դուգաներ կոչվող դաշտում / 50 հա/ իրականացրել է հողերի ոռոգում, որից հետո ոռոգման ջուր չլինելու պատճառով շարքից դուրս եկավ և քանդվեց :Հողերի սեփականություն շնորհման շնորհիվ համայնքի բնակիչներին սեփականաշնորհվեց այդ հողերից 37հա, մնացած հողերը մնաց հողային բալանսում,որպես պահուստային հողեր:

Ծրագրի նպատակները

- 1.ապահովել հողերի ոռոգում
- 2.ավելացնել բազմամյա խոտաբույսերի ցանկատարածությունները
- 3.զարկ սալ այգեգործությանը

Ծրագրի խնդիրները

- 1.ձեռք բերել Արագածոտնի մարզպետարանի միջնորդությունը և ՀՀ Կառավարությանհամաձայնությունը ծրագիրը ներառել ու ՀՀ 2019 թ-ի պետական բյուջեի նախագծում
2. ապահովել համայնքի կողմից պահանջվող ներդրումը
- 3.համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը
4. իրականացնել ծրագրով նախատեսված աշխատանքները

5. ոռոգման համակարգը հանձնել շահագործման

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը, գործողությունները	2019թ ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ծրագիրը ներկայացնել ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի քննարկմանը և հավանությանը												

2.	Ներկայացնել ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի միջնորդությունը ՀՀ տարածքային կառավարման և ՀՀ ֆինանսների նախարարություններ ծրագիրը 2017թ պետական բյուջեի նախագծում բերառելու համար												
3.	Ձեռք բերել կառավարության համաձայնությունը ծրագիրը ՀՀ 2017թ-ի պետական բյուջեի նախագծում ներառելու												
4.	ՀՀ պետական բյուջեի քննարկումից և հաստատումից հետո պատվիրել ծրագրի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը որպես համայնքի կողմից ներդրում												
Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը , գործողությունները	2017թ-ի ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Կազմել, քննարկել, հաստատել ծրագրի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը												
2.	Իրականացնել և վերահսկել ոռոգման ցանցի անցկացման փաստաթղթերը												
3.	Ոռոգման ցանցը հանձնել շահագործման												

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը
-----	----------------------------------	-----------------------------

		2017թ	2018թ	2019թ	2020թ	2021թ	ընդամենը
	Ընդամենը ծրագրի եկամուտներ			5000.0			5000.0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտները						
	Վարչական բյուջե						
	Ֆոնդային բյուջե			500.0			500.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	Այլ պետությունների համայնքներից						
	Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	Պետական բյուջեից սուբսիդիաներ			4500.0			4500.0
	Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոնական դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր / բիզնես / հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Նախատեսված ժամանակահատված					
		2017թ	2018թ	2019թ	2020թ	2021թ	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐԸ /Ա+Բ/			5000.0			5000.0
Ա	ՆԱՐԶԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐԸ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդ						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵՅԻ ԾԱԽՍԵՐԸ			5000.0			5000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ			5000.0			5000.0
5.	Շրջակա միջավայրի						

	պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմ. Բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակացույց					
		2017թ	2018թ	2019թ	2020թ	2021թ	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐԸ /Ա+Բ/ Այդ թվում			5000.0			5000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում						
1.1	Աշխատավարձի վարձատրություն, որից						
	Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ծեռք բերում, որից						
	-գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	-էներգետիկ ծառայություններ						
	-կոմունալ ծառայություններ						
	-կապի ծառայություններ						
	-ապահովական ծախսեր						
	-գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	-ներքին գործողումներ						
	-արտասահմանյան գործողումների						

	գծավ ծախսեր						
	-այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	-վարչական ծառայություններ						
	-Համակարգչային ծառայություններ						
	-աշխատակազմի մասնագիտական. զարգացման ծառայություններ						
	-տեղեկատվական ծառայություններ						
	-կառավարչական ծառայություններ						
	-կենցաղային հանրային սննդի ծառայություններ						
	-Ներկայացուցչական ծախսեր						
	-ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	-մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	-շենքերի և կառ.-իրնթացիկ նորոգում և պահպանում						
	-մեքենաների և սարք-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	-գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	-վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	-տրանսպորտային նյութեր						
	-շրջակա միջավայրի պահպանման և գիտական նյութեր						
	-առողջապահական և լաբարատոր նյութեր						
	-կենցաղային և հարկային սննդի նյութեր						
	-հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդյաներ , այդ թվում						

	-սուբսիդյաներ պետական /համայնքային/ կազմ-ին						
	-սուբսիդիաներ ոչ պետական /ոչ համաքյնքային/ կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	-ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	-կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	-սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	-կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						

	-նվիրատվություն ոչ կառավարական /հասարակական /կազմակերպություններին						
	-այլ ծախսեր						
	-պահուստային միջոցներ						
Դ	ՈԶ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում			5000.0			5000.0
1.1	-Հիմնական միջոցներ, այդ թվում			5000.0			5000.0
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	-Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	-Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	-Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում			5000.0			5000.0
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	-տրանսպորտային սարքավորումներ						
	-վարչական սարքավորումներ						
	-այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						

	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	-հող						
	-այլ չարտադրված ակտիվներ						

ԾՐԱԳԻՐ 6

Բնակարանային շինարարություն և կոմունակ ծառայություն

/ ոլորտի անվանումը/

Փողոցների լուսավորում

/Ծրագրի անվանումը/

/Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը/

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 2000.0

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում
- Սպասարկում
- Ընթացիկ աշխատանքներ
- Վերանորոգում
- Ընդլայնում
- Փոխարինում
- Նորը, այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցները և ճանապարհները հագեցած չեն արտաքին լուսավորության համակարգով, որը վտանգավորություններ, անհարմարություն և դժվարություններ են առաջացնում հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների համար: 2021Թ-ի ընթացքում ներհամայնքային կենտրոնական փողոցի վերանորոգումից և բարեկարգումից հետո անհրաժեշտ է ներհամայնքային կենտրոնական փողոցը վերազինել արտաքին լուսավորության համակարգով:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողփցով երթևեկության անվտանգության մակարդակը, դարձնել այդ փողոցը լուսավոր, գեղեցիկ ու հարմարավետ համայնքի բնակիչների և տրանսպորտային միջոցների համար:

Ծրագրի խնդիրները

1. Մինչև 2021թ-ի մայիսի 1-ը պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային կենտրոնական առաջին փողոցում միակողմանի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը նախատեսելով 25 մետաղյա հենասյուններ 4.5մ բարձրությամբ, 70մմ տրամագծով, իրարից 40մ հեռավորությամբ, յուրաքանչյուր հենասյան վրա 1 լուսային սարքավորում. էլեկտրահաղորդալարեր՝ 10մմ հաստությամբ, 1կմ երկարությամբ:

2. Համագործակցել և կնքել պայմանագիր „ՀԷՑ“, ՓԲԸ Հյուսային մ/ճ –ի հետ տրամադրել փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները իրականացնող մասնագիտական խումբ:

3. Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյունները, լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը:

4. Իրականացնել ներհամայնքային կենտրոնական առաջին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքներ և մինչև 2021թ –ի հոկտեմբերի 1-ին այն հանձնել շահագործման:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

h/h	Ծրագրի իրականացման քայլերը/գործողությունները	2021թ. Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային 1-ին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծանախահաշվարկային փաստաթղթերը												
2	Կնքել պայմանագիրը „ՀԷՑ“, ՓԲԸ Հյուսային մ/ճ տրամադրելու												

	փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական խումբ												
3.	Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյունները լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը												
4.	Իրականացնել ներհամայնքային կենտրոնական 1-ին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները և մինչև 2021թ-ի հոկտեմբերի 1ին այն հանձնել շահագործման												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2021թ-ի ընթացքում ներհամայնքային կենտրոնական 1-ին փողոցում կանցկացվի արտաքին լուսավորության 1 կմ երկարությամբ
- Այդ փողոցը կդառնա լուսավոր, անվտանգու գեղեցիկ ինչպես տրանսպորտային միջոցների, այնպես էլ հետիոտների երթևեկության համար տարվա բոլոր եղանակներին:
- Ձեռք կբերվի համապատասխան փորձ, որի հիման վրա հետագա տարիներին կնախատեսվեն և կիրականացվեն ներհամայնքային մնացած փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքներ:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման ծրագրի իրականացման անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման ծրագրի իրականացման հետ: Ներհամայնքային փողոցների պատշաճ մակարդակով բարեկարգումից հետո իմաստ կունենա դրանց արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացումը:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017թ	2018թ	2019թ	2020թ	2021թ	ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ					2000.0	2000.0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ					2000.0	2000.0
	-Վարչական բյուջե						
	-Ֆոնդային բյուջե					2000.0	2000.0
2	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	-այլ պետությունների համայնքներից						
	-միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական						

	դրամաշնորհներ						
	-պետական բյուջեից սուբսիդիաններ						
	-պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	-ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկեր						
5.	Առևտրային բանկից վարկեր						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր / բիզնես/ հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծրխաների գործառնական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակացույցը					
		2017թ	2018թ	2019թ	2020թ	2021թ	ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐԸ						
Ա	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ					2000.0	2000.0
1	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություն						
2.	պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						

5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					2000.0	2000.0
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ Ծրագրի ծախսերն ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017թ	2018թ	2019թ	2020թ	2021թ	ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐԸ / Ա+Բ/ այդ թվում						
Ա	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում					2000.0	2000.0
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	-աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում, որից						
	Գործառ. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	-էներգետիկ ծառայություններ						
	-կոմունալ ծառայություններ						
	-կապի ծառայություններ						
	-ապահովագրական ծախսեր						
	-գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	-ներքին գործողումներ						
	-արտասահմանյան գործողումների գծով ծախսեր						
	-այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	-վարչական ծառայություններ						
	-համակարգչային ծառայություններ						
	-աշխատակազմի մասնագ. զարգ. Ծառայություններ						
	-տեղեկատվական						

	ծառայություններ						
	-կառավարչական ծառայություններ						
	-կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	-ներկայացուցչական ծախսեր						
	-ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	-մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	-շենքերի և կառու-ի ընթացիկ նորոգումն պահպանում						
	-մեքենան. և սարք. ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	-գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	-գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	-վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	-տրանսպորտային նյութեր						
	-շրջակա միջավայրի պահպ. և գիտական նյութեր						
	-առողջապահական և լաբարատ. նյութեր						
	-կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	-հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդյաններ,այդ թվում						
	Սուբսիդյաններ պետական / համայնքային /կազմին						
	Սուբսիդյաններ ոճ պետական /ոչ համայնքային /կազմակերպություններին						

1.5	Դրամաշնորհներ այդ թվում						
	Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	Նվիրատվություններ ոչ կառավարական /հասարակական/ կազմակերպություններին						
	Այլ ծախսեր						
	Պահուստային միջոցներ						
Դ	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ,այդ թվում					2000.0	2000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ ,այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ,որից						
	Շենքեր ր շինությունների ձեռքբերում						
	Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում					2000.0	2000.0
	Մեքենաներ և սարքավորումներ,որից						
	Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	Վարչական սարքավորումներ						
	Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						

1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	հող						
	Այլ չարտադրված ակտիվներ						

Ծրագիր 2

Գյուղատնտեսություն

/ոլորտի անվանումը/

Արոտավայրերի ջրարբիացում

Նոր Արթիկի համայնապետարան

/Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպություն/

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 65000.0 հազ դրամ

Ծրագրի հիմնավորումը

Արոտավայրերի ջրարբիացումը հնարավորություն կտա արոտավայրերի բարելավմանը, անասնազվաքանակի և մթերատվության ավելացումը:

Ծրագրի նպատակը

1. Զարկ տալ անասնապահությանը
2. Ապահովել անասունների

Ծրագրի խնդիրները

1. ապահովել համայնքի կողմնգրավված կառույցները ներդրումները

2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ ծրագրի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը,

3. Ձեռք բերել Արագածոտնի մարզպետարանի միջնորդությունը և ՀՀ կառավարության համաձայնությունը ծրագիրը ներառելու 2017թ-ի ծրագրում,

4. Իրականացնել ծրագրով նախատեսված աշխատանքները

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը /գործողությունները	2016թ-ի ամիսները											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ծրագիրը ներկայացնել ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի քննարկմանը և հավանությանը												
2.	Ծրագրի քննարկումից և հաստատումից հետո պատվիրել ծրագրի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը որպես համայնքի կողմից ներդրում												

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը /գործողությունները	2017թ ամիսները											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Կազմել, քննարկել , հաստատել ծրագրի նախագծանախահաշվարկային փաստաթղթերը												
2.	Իրականացնել և վերահսկել աշխատանքները												

Ծրագրի բյուջեն

h/h	Ծրագրի սինանսավորման Հ/հ Ծրագրի ծախսերը աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը Կանխադրեսվող ժամանակահատվածը							ընդամենը Ընդամենը
		2017թ. 2017թ.	2018թ. 2018թ.	2019թ. 2019թ.	2020թ. 2020թ.	2021թ. 2021թ.	2022թ. 2022թ.	Ընդամենը	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ	65000.0						65000.0	
	ԵԿԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ /U+E/	65000.0						65000.0	
1.	Հասարակության բնակավայրերի -վարչական բյուջե 1. Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություն հանրային բյուջե 2. Պաշտպանություն	3200.0						3200.0	
2.	Արտաքին պաշտոնական 3. Հասարակական դրամական արժեքի պահպանություն և -այլ դադարեցված պետությունների հանրային բնակավայրերի 4. Միջազգային միջազգային 5. Շրջակա միջավայրի կազմակերպություններ 6. Բնակարանային պաշտոնական ներքին շինարարություն և դրամական արժեքի պահպանություն 7. Արտաքին պաշտոնական -պետական բյուջեից 8. Հանգիստ, մշակույթ և -պետական բյուջեի նպատակային 9. Կրթություն հատկացումներ 10. Սոցիալական ՀՀ պաշտպանություն պաշտ. պաշտպանություն Պրամաշինության 4. Պետական բյուջեից վարկ ֆինանս	6180.0						6180.0	
3.	Միջազգային միջազգային 5. Շրջակա միջավայրի կազմակերպություններ 6. Բնակարանային պաշտոնական ներքին շինարարություն և դրամական արժեքի պահպանություն 7. Արտաքին պաշտոնական -պետական բյուջեից 8. Հանգիստ, մշակույթ և -պետական բյուջեի նպատակային 9. Կրթություն հատկացումներ 10. Սոցիալական ՀՀ պաշտպանություն պաշտ. պաշտպանություն Պրամաշինության 4. Պետական բյուջեից վարկ ֆինանս	6180.0						6180.0	
4.	Միջազգային միջազգային 5. Շրջակա միջավայրի կազմակերպություններ 6. Բնակարանային պաշտոնական ներքին շինարարություն և դրամական արժեքի պահպանություն 7. Արտաքին պաշտոնական -պետական բյուջեից 8. Հանգիստ, մշակույթ և -պետական բյուջեի նպատակային 9. Կրթություն հատկացումներ 10. Սոցիալական ՀՀ պաշտպանություն պաշտ. պաշտպանություն Պրամաշինության 4. Պետական բյուջեից վարկ ֆինանս								
5.	Միջազգային միջազգային 5. Շրջակա միջավայրի կազմակերպություններ 6. Բնակարանային պաշտոնական ներքին շինարարություն և դրամական արժեքի պահպանություն 7. Արտաքին պաշտոնական -պետական բյուջեից 8. Հանգիստ, մշակույթ և -պետական բյուջեի նպատակային 9. Կրթություն հատկացումներ 10. Սոցիալական ՀՀ պաշտպանություն պաշտ. պաշտպանություն Պրամաշինության 4. Պետական բյուջեից վարկ ֆինանս								
6.	Միջազգային միջազգային 5. Շրջակա միջավայրի կազմակերպություններ 6. Բնակարանային պաշտոնական ներքին շինարարություն և դրամական արժեքի պահպանություն 7. Արտաքին պաշտոնական -պետական բյուջեից 8. Հանգիստ, մշակույթ և -պետական բյուջեի նպատակային 9. Կրթություն հատկացումներ 10. Սոցիալական ՀՀ պաշտպանություն պաշտ. պաշտպանություն Պրամաշինության 4. Պետական բյուջեից վարկ ֆինանս								
7.	Միջազգային միջազգային 5. Շրջակա միջավայրի կազմակերպություններ 6. Բնակարանային պաշտոնական ներքին շինարարություն և դրամական արժեքի պահպանություն 7. Արտաքին պաշտոնական -պետական բյուջեից 8. Հանգիստ, մշակույթ և -պետական բյուջեի նպատակային 9. Կրթություն հատկացումներ 10. Սոցիալական ՀՀ պաշտպանություն պաշտ. պաշտպանություն Պրամաշինության 4. Պետական բյուջեից վարկ ֆինանս								
8.	Միջազգային միջազգային 5. Շրջակա միջավայրի կազմակերպություններ 6. Բնակարանային պաշտոնական ներքին շինարարություն և դրամական արժեքի պահպանություն 7. Արտաքին պաշտոնական -պետական բյուջեից 8. Հանգիստ, մշակույթ և -պետական բյուջեի նպատակային 9. Կրթություն հատկացումներ 10. Սոցիալական ՀՀ պաշտպանություն պաշտ. պաշտպանություն Պրամաշինության 4. Պետական բյուջեից վարկ ֆինանս								
9.	Միջազգային միջազգային 5. Շրջակա միջավայրի կազմակերպություններ 6. Բնակարանային պաշտոնական ներքին շինարարություն և դրամական արժեքի պահպանություն 7. Արտաքին պաշտոնական -պետական բյուջեից 8. Հանգիստ, մշակույթ և -պետական բյուջեի նպատակային 9. Կրթություն հատկացումներ 10. Սոցիալական ՀՀ պաշտպանություն պաշտ. պաշտպանություն Պրամաշինության 4. Պետական բյուջեից վարկ ֆինանս								

	հարաբերություններ							
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն							
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն							
7.	Առողջապահություն							
8.	Հանգիստ, մրակույթ և կրոն							
9.	Կրթություն							
10.	Սոցիալական պաշտպանություն							
11.	Հիմ.բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր							

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017թ	2018թ	2019թ	2020թ	2021թ	ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ/Ա+Բ/այդ. թվում	65000.0					65000.0
Ա	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ այդ. թվում						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	-աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների , շձեռք բերում, որից						
	-գործառ. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	-էներգետիկ ծառայություններ						
	-կոմունալ ծառայություններ						
	-կապի ծառայություններ						
	-ապահովագրական ծախսեր						
	Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	-ներքին գործողումներ						
	-արտասահմանյան գործողումների գծով ծախսեր						
	-այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	-վարչական ծառայություններ						
	-համակարգչային ծառայություններ						

	-աշխատակազմի մասն. Զարգ. ծառայություններ						
	-տեղեկատվական ծառայություններ						
	Կառավարչական ծառայություններ						
	-կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	-ներկայացուցչական ծախսեր						
	-ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	-մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	Շենքերի և կառուցվածքների նորոգում և պահպանում						
	Մեք. և սարքերի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	-գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	Գյուղատնտեսական նյութեր և ապրանքներ						
	Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	-տրանսպորտային նյութեր						
	-շրջակա միջավայրի պահպանման և գիտական նյութեր						
	-առողջապահական և լաբարատոր նյութեր						
	-կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	-հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդյաներ այդ թվում						
	Սուբսիդյաներ պետական / համայնքային կազմին						
	-սուբսիդյաններ ոչ պետական /ոչ համայնքային /կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ այդ թվում						
	-ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	Սոցիալական օգնության նպաստներ						

	Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	Նվիրատվություններ ոչ կառավարական/հասարակական/ կազմակերպություններին						
	Այլ ծախսեր						
	Պահուստային միջոցներ						
Բ	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾԱՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում						
1.1	Հիմնական միջոցներ այդ թվում						
	-շոնքեր և շինություններ որից						
	Շենքերի և շինությունների ձեռք բերում						
	-շենքեր և շինությունների կառուցում						
	Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում						
	-մեքենաներ և սարքավորումներ որից						
	Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	Վարչական սարքավորումներ						
	Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	Հող						
	Այլ չարտադրված ակտիվներ						

Ծրագիր 5
Տնտեսական հարաբերություններ, գյուղատնտեսություն
/ուրտի անվանումը/
Կաթի վերամշակում
Նոր Արթիկ համայնքի համայնքապետարան
/Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպություն/

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 5000.0 հազար դրամ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքի կարիք ունի կաթի ընդունման կետի ստեղծման, հետագայում նաև այն տեղում վերամշակման:

Ծրագրի նպատակները

- Ավելացնել կաթի արտադրությունը
- Զարկ տալ անասնապահությանը

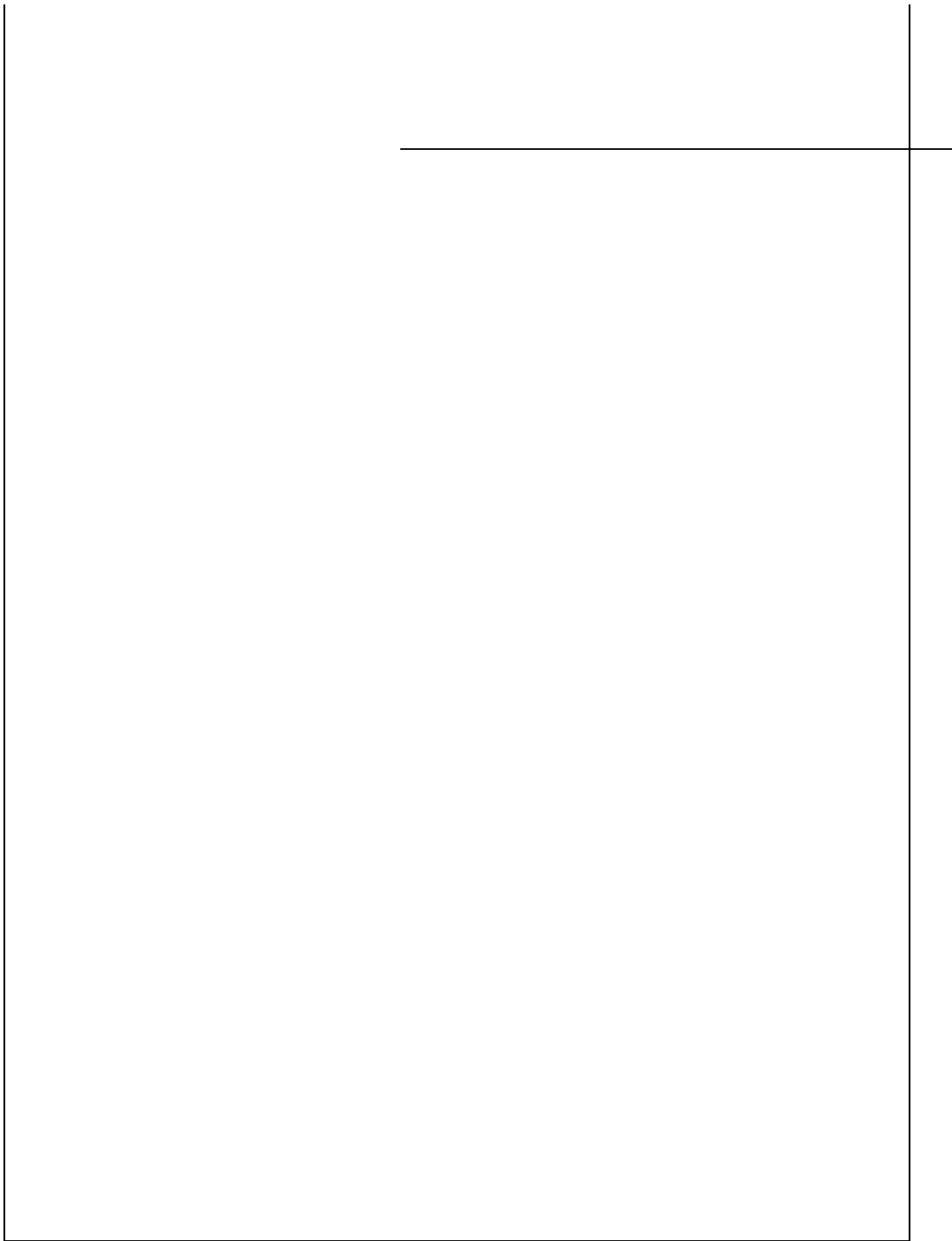
Ծրագրի խնդիրները

- Ձեռք բերել ՀՀ կառավարության համաձայնությունը ծրագիրը ներառելու ՀՀ 2020 թ. պետական բյուջեի նախագծում
- Ապահովել համայնքի կողմից պահանջվող ներդրումը
- Իրականացնել ծրագրով նախատեսված աշխատանքները

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը /գործողությունները/	2019 թ. ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ծրագիրը ներկայացնել ՀՀ Արագածոտնի մարզպետքրքնի քննարկմանը և հավանությանը												

2.	Ներկայացնել ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի միջնորդությունը ՀՀ տարացքային կառավարման և ՀՀ ֆինանսների նախարարություններ ծրագիրը ՀՀ 2020թ-ի պետական բյուջեի նախագծում ներառելու համար													
3.	Ձեռք բերել կառավարության համաձայնությունը ծրագիրը ՀՀ 2020թ-ի պետական բյուջեի նախագծում ներառելու													
4.	ՀՀ պետական բյուջեի քննարկումից և հաստատումից հետո պատվիրել ծրագրի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը որպես համայնքի կողմից ներդրում													
Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը/ գործողությունները													
1.	Կազմել քննարկել հաստատել ծրագրի նախագծանախահաշվարկային փաստաթղթերը													
2.	Իրականացնել և վերահսկել կաթի ընդունման կետերի աշխատանքները													



ա/ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսական աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատված					
		2017թ	2018թ	2019թ	2020թ	2021թ	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ				5000,0		5000,0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ						
	-վարչական բյուջե						
	-ֆոնդային						
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ				500,0		500,0
	-Այլ պետություններից համայնքներից						
	-միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից սուբսիդյաններ						
	-ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոնական դրամաշնորհներ				4500,0		4500,0
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր /բիզնես / հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

Աղյուսակ 5-ում կատարված հաշվարկներից երևում է, որ 2017-21թթ. ընթացքում համայնքում ծրագրվում է իրականացնել 124470 հազար դրամ ընդհանուր արժողությամբ ծրագրեր, որոնց ընդհանուր մուտքերից 76010 հազար դրամը կազմելու են ՀՀ պետական բյուջեից և այլ /մասնավոր հիմնադրամներ/ աղբյուրներից ստացվող ֆինանսական միջոցները, 48460 հազար դրամը համայնքի 2017-21թթ. տարեկան բյուջեների միջոցները; համեմատելով աղյուսակ 5-ու բերված համայնքի տարեկան բյուջեներից պահանջվող միջոցների ծավալները աղյուսակ 2-ում կատարված համայնքի տարեկան բյուջեների մուտքերի կանխատեսումների հետ տեսնում ենք, որ դրանք գրեթե ամբողջությամբ համապատասխանում են միմյանց, հետևաբար համայնքի 2017-21թթ. ՀՀԶԾ –ում ներառված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը համարվում են իրատեսական և ֆինանսատես ապահովված:

Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային
Փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման /լրացման/ մասին դրույթներ

Քանի որ համայնքը չունի իր տարածական զարգացումը սահմանող քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթեր /գլխավոր հատակագիծ, գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կատաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն /, իսկ այդ փաստաթղթերի նախագծման /մշակման / պատվիրատուն համաձայն < քաղաքաշինության մասին > ՀՀ օրենքի համայնքն է քառամյա ժամանակահատվածում նախատեսվում է համագործակցություն ծավալել Հայաստանում գործող նախագծային ինիստուտների հետ կազմելու համայնքի /բնակավայրի/ գլխավոր հատակագծի մշակման աշխատանքների նախահաշիվը: Համայնքի գլխավոր հատակագծի մշակման նախահաշիվային արժեքը հաշվարկելուց հետո միջոցներ կձեռնարկվեն հայթայթելու պահանջվող գումարը ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներից /պետություն, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունները մասնավոր ներդնողներ /, քանի որ համայնքի բյուջետային միջոցների ներկայիս վիճակն առայժմ թույլ չի տալիս կատարել նմանատիպ ծախսերը համայնքի բյուջեից:

Համայնքի համար անչափ կարևոր այս հարցի լուծման այլ ընտրանքային տարբերակ է դիտարկվում մոտ ապագայում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային բարեփոխումների

շրջանակներում խոշորացվող համայնքների կազմում ընտրված բնակավայրերի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի նախագծումը, քննարկումը հաստատումը և կիրառումը խոշորացվող համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին:

Շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ

2017-21թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, անտառային և ջրային տարածքների, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում նախատեսվում է կազմակերպել և իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- Լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ կենցաղային աղբը չթափելու, դրա համար չնախատեսված վայրերում, զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից ու վնասումից
- Յուրաքանչյուր տարի գարնանը համայնքում կազմակերպել 2,3 շաբաթօրյակներ իրականացնելու բնության և շրջակա միջավայրի մաքրության, ծառատնկման և ծաղկեցման աշխատանքներ, ներգրավելով նաև երիտասարդներին և դպրոցականներին;

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ

Չնայած ՀՀ օրենսդրությամբ ՏԻՄ -ն այս ոլորտում պարտադիր լիազորություններ համարյա թե չունեն, այնուամենայնիվ համայնքի ՏԻՄ-ը շահագոգոված են համայնքը գործարար միջավայրի բարելավմամբ և պատրաստակամ են ըստ ամենայնի օժանդակել այս ոլորտում ցանկացած նոր նախաձեռնության, քանի որ այն մեծապես կնպաստի հանմայնքում նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, բնակչության եկամուտների ավելացմանը, վճարունակության բարձրացմանը, համայնքի բյուջետային սեփական միջոցների հավաքագրման մակարդակի բարձրացմանը և ծավալի մեծացմանը և այս ամենի արդյունքում համայնքի ընդհանուր զարգացմանը:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված 2017-21թթ. ընթացքը նախատեսվում է իրականացնել միջոցառումները՝

- Համայնքում խթանել անասնապահական, թռչնաբուծական և մեղվաբուծական մթերքների /մասնավորապես կաթի, մսի, ձվի, մեղրի/ արտադրության հանձման վերամշակման արտադրամասերի ստեղծումը, գործարկումը և զարգացումը:
- Համայնքում խթանել առևտրի և ծառայությունների փոքր ու միջին նոր կետերի բացումը, բնակչությանը և հյուրերին պատշաճ մակարդակով սպասարկումը՝ պաշտպանելով դրանց սեփականատերերի իրավունքները և շահերը,

- Աստիճանապարհ նորոգել և բարեկարգել ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները, անցկացնել արտաքին լուսավորության համակարգեր, տեղադրել ճանապարհային նշաններ՝ նպաստելու համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանը և բիզնեսի զարգացմանը:

Աղետների ռիսկի կառավարման հիմնական մոտեցումներ

Համայնքում աղետների ռիսկերի կառավարմանն ուղղված 2017-21թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- Համայնքի բնակչության իմացության, հմտությունների, գիտելիքների մակարդակի ուսումնասիրում և համայնքում առկա ռեսուրսների բացահայտում, որոնք հնարավոր է ուղղել աղետների ռիսկի նվազեցմանը նպաստող համայնքային միջոցառումների պլանավորմանն ու իրականացմանը,
- Համայնքի խոցելիության և կարողությունների գնահատում, ներառյալ այդ գործընթացի կազմակերպմանը և իրականացման խմբի ձևավորումը, նախապատրաստական աշխատանքները, տվյալների հավաքագրումը և հետազոտումը՝ համապատասխան գործիքների և մեթոդների ընտրությամբ, վերլուծական աշխատանքների իրագործումը՝ յուրաքանչյուր փուլում ձեռնարկվող քայլերի և ակնկալվող արդյունքների ամրագրմամբ և ձևակերպմամբ,
- Համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման գործողությունների և միջոցառումների պլանի կազմում և իրականացում,
- Համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանը ուղղված միջոցառումները

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված 2017-21թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքներ և միջոցառումները,

- Համայնքի սեփականություն համարվող կոմունալ ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում ըստ հնարավորությունների՝ նորոգում և զարգացում,
- Համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքի կազմակերպում,

- Վերահսկողություն համայնքի բնակչությանը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կոմունալ ծառայությունների /ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում. աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, բնակավայրի բարեկարգում և կանաչապատում, գերեզմանատների գործունեության կազմակերպում և դրանց պահպանում և այլն / շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման նկատմամբ ,
- Համայնքի հանգստի վայրերի, խաղահրապարակների, կանաչ տարացքների խնամք և պահպանության կազմակերպում:

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀՀԶԾ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային, հիմքը: ՀՀԶԾ-ում 2017-21թթ-ի համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀՀԶԾ-ի իրականագումը կհանգի հիմնականում /չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաժվին անխատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները/ համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2017-21թթ-ի ՀՀԶԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա հինգ տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի /հատկապես սեփական եկամուտների / փաստացի կատարման մակարդակից և դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀՀԶԾ-ից իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների /հատկապես Արագածոտն մարզպետարանի /, ՀՀ-ում /մասնավորապես Արագածոտն մարզում / գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀՀԶԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀՀԶԾ-ում կամ տվյալ տարվա բյուջեյում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների

կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀՀԶԾ-ով սահմանված համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում:

ՀՀԶԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀՀԶԾ-ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում /մանիթորինգ/, որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ համայնքի ավագանուն՝ իգիտություն:

ՀՀԶԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին ՀՀԶԾ-ի նորքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀՀԶԾ-ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և հնգամյա ժամկետի ավարտին ՀՀԶԾ-ն կառավարման հանձնաժողովի կողմից կկատարվի դրա տարեկան կամ հնգամյա գնահատում՝ ՀՀԶԾ-ում ներառված ծրագրերի ,ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով: